АКТУАЛЬНІ ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕЯКИХ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

НУРУЛЛАЄВ Ількін Садагат огли - д.ю.н., професор, професор кафедри міжнародного та європейського права факультету міжнародних відносини Національного авіаційного університету

https://orcid.org/0000-0002-9658-9432

БОГДАШЕВСЬКИЙ Тарас Сергійович - аспірант кафедри міжнародного та європейського права факультету міжнародних відносини Національного авіаційного університету

ORCID: https://orcid.org/0009-0005-0751-7867

УДК 341+124.1:316.7

DOI: https://doi.org/10.71404/LAW.UA.2024.4.43

Мета статті полягає у здійсненні аналізу актуальних питань діяльності деяких міжнародних організацій в умовах сучасних викликів і загроз, зокрема, у контексті загроз порушення системи міжнародного миру і безпеки. Це передбачає вирішення ряду завдань, а саме: розкриття стану доктринальної дослідженості цієї проблематики, еволюції становлення і міжнародно-правового регулювання статусу міжнародних організацій; визначення основних викликів і загроз в умовах сучасного міжнародно-правового розвитку; виокремлення суттєвих проблем, пов'язаних з організацією і функціонуванням міжнародних організацій, таких як Організація Об'єднаних Націй (ООН), певних спеціалізованих установ ООН – Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО), Організації північноатлантичного договору (НАТО) та ін.; обґрунтування пропозицій науково-теоретичного і практичного характеру стосовно вирішення зазначених проблем.

Методологічна основа дослідження ґрунтується на досягненнях загальнонаукової і спеціальної (юридичної) методології, що включає, по-перше, групу методів – діалектичного, гносеологічного, антропологічного, праксеологічного, аксіологічного, порівняльно-правового, формально-логічного, синергетичного і т.д.; методологічних принципів (об'єктивності, всебічності, системності, детермінізму, історизму, плюралізму тощо) і відповідних методологічних підходів дослідження (діяльнісного, функціонального, інструментального, інтегративного та ін.).

На основі здійсненого дослідження з'ясовано, що у сучасній науці міжнародного права спостерігаються консолідовані підходи до розуміння природи і сутності міжнародних організацій, насамперед, міжнародних міжурядових організацій, їх визначення, виокремлення характерних ознак та підстав створення, правової природи актів цих організацій тощо. Відзначена значуща роль і значення міжнародних міжурядових організацій у якості самостійних суб'єктів сучасного міжнародного права, учасника міжнародно-правових відносин, особливо у процесі врегулювання і попередження конфліктів, вирішення кризових ситуацій, реалізації механізмів санкційної політики, поряд з іншими механізмами притягнення до відповідальності за порушення норм і принципів сучасного міжнародного права, заподіяні збитки, у тому числі внаслідок агресії рф проти України, відновлення міжнародного миру і безпеки, міжнародного правопорядку. Звернуто увагу на деякі теоретичні й практичні аспекти діяльності ООН, НАТО, ІКАО та інших міжнародних організацій. Визначено необхідні й перспективні напрями подальших наукових досліджень у даній сфері.

Ключові слова: міжнародна організація, міжнародна міжурядова організація, право міжнародних організацій, компетенція, функції, ООН, НАТО, ІКАО, сучасні загрози, установчий акт, міжнародний договір, доктрина, консультативний висновок, акти міжнародних організацій

Постановка проблеми

Протягом останніх десятиліть міжнародно-правові відносини різних рівнів відзначаються значним впливом численних факторів, у тому числі, як досягнень цивілізаційного розвитку, так й існуючих викликів і загроз. Стосовно останніх, насамперед, слід зауважити, що війни та інші збройні конфлікти, пандемії, міжнародна злочинність та інші негативні фактори зумовлюють активізацію світового співтовариства у пошуку своєчасних й ефективних засобів протидії. Це, безумовно, знаходить відображення у системі координат об'єктно-суб'єктних характеристик, джерел міжнародно-правового регулювання та відповідних механізмів правозастосування. Разом з тим, очевидною і закономірною є їх модернізація, зміна пріоритетів діяльності і міжнародно-правового статусу деяких суб'єктів міжнародного права, а також наукового осмислення явищ і процесів, інститутів і галузей в умовах сучасних реалій.

Поряд з державами як основними суб'єктами міжнародного права, із середини XX століття саме міжнародні організації відіграють все більш активну участь у розвитку і забезпеченні стабільності міжнародно-правових відносин у різних сферах життєдіяльності, міжнародного правопорядку, міжнародного миру і безпеки. Проте останні часом все більше спостерігаємо проблем на цьому шляху, вирішення яких має концептуальне і стратегічне значення.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Українська наука міжнародного права, як вбачається, має значний потенціал, тому поєднання здобутків юристів-міжнародників, правників представників інших галузей сучасної науки, а також зарубіжних дослідників у цій царині покликано сприяти як аргументації якісно нових ідей і концепцій, так і науково обґрунтованих пропозицій для вирішення вищезгаданих проблем. Зокрема, слід підкреслити внесок у становлення доктринальної основи дослідження таких учених: В. Буткевич, С. Білоцький, М. Бурменський, В. Василенко, М. Гнатовський, В. Денисов, О. Задорожній, Н. Камінська, І. Лукашук, М. Микієвич, К. Смирнова, І. Забара, О. Мережко, Т. Сироїд, О. Переверзєва, О. Вайцеховська, О. Шпакович та ін.

Водночас, все ж таки чимало актуальних проблем залишається поза увагою науковців, іноді розглядаються фрагментарно або окреслюються лише напрями перспективних досліджень. Це стосується, на наш погляд, значною мірою і проблематики реалізації міжнародної правосуб'єктності міжнародних організацій.

Отже, ***мета даної статті*** полягає у здійсненні аналізу актуальних питань діяльності деяких міжнародних організацій в умовах сучасних викликів і загроз, зокрема, у контексті загроз порушення системи міжнародного миру і безпеки. Це передбачає вирішення ряду завдань, а саме: розкриття стану доктринальної дослідженості цієї проблематики, еволюції становлення і міжнародно-правового регулювання статусу міжнародних організацій; визначення основних викликів і загроз в умовах сучасного міжнародно-правового розвитку; виокремлення суттєвих проблем, пов'язаних з організацією і функціонуванням міжнародних організацій, таких як Організація Об'єднаних Націй (ООН), певних спеціалізованих установ ООН – Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО), Організації північноатлантичного договору (НАТО) та ін.; обґрунтування пропозицій науково-теоретичного і практичного характеру стосовно вирішення зазначених проблем.

Методологічна основа дослідження ґрунтується на досягненнях загальнонаукової і спеціальної (юридичної) методології, що включає, по-перше, групу методів – діалектичного, гносеологічного, антропологічного, праксеологічного, аксіологічного, порівняльно-правового, формально-логічного, синергетичного і т.д.; методологічних принципів (об'єктивності, всебічності, системності, детермінізму, історизму, плюралізму тощо) і відповідних методологічних підходів дослідження (діяльнісного, функціонального, інструментального, інтегративного та ін.).

Виклад основного матеріалу

У науці міжнародного права тематика міжнародних організацій належить до складних і таких, що фактично не становить об'єкт комплексних наукових досліджень. Це стосується таких особливо питань як їх міжнародної правосуб'єктності, типологізації, визначення критеріїв ефективності організації та діяльності, співвідношення цілей і завдань міжнародних організацій універсального і регіонального рівнів, критичного виміру доцільності їх матеріально-фінансового забезпечення та позитивних результатів їх функціонування, значущої ролі у попередженні та протидії міжнародній злочинності, загостренням збройних конфліктів, подолання негативних наслідків на цьому шляху тощо.

Зазвичай дослідники зосереджують свою увагу на загальнотеоретичних аспектах чи конкретних міжнародних організаціях. Так, варто виокремити поширені підходи до розуміння природи і сутності даних суб'єктів, її визначення і класифікації, викладені в енциклопедичних і словникових, навчально-наукових та інших виданнях. Так, А. Войціховський зазначає, що міжнародні організації як правовий феномен є порівняно новою організаційно-правовою формою міждержавного співробітництва, однією з основних інституційних форм співпраці держав, що виступає основним організатором міждержавного спілкування. Зрештою згаданий автор підсумовує, що міжнародна міжурядова організація – це постійно діюче об'єднання держав, створене на основі міжнародного договору з метою виконання певних завдань, яке має внутрішньо-організаційну структуру та володіє відповідними правами і обов'язками. [1, с.222-223].

Доволі схожі підходи до визначення даної фундаментальної для теорії і практики сучасного міжнародного права категорії знаходимо і в інших наукових і навчальних виданнях [2-4].

У тритомній Енциклопедії міжнародного права (за редакцією Ю.С. Шемшученка і В.Н. Денисова, Київ, 2019) О.В. Тарасов запропонував наступне визначення міжнародної міжурядової організації як міжнародної інституційної структури, що створюється державами на основі, як правило, установчого договору функціонального характеру. Причому підкреслюється, що у 19 столітті такі організації мали неполітичний характер і вузько спеціалізовані цілі (Центральна комісія навігації по Рейну, заснована 1815 р.), Міжнародний союз електрозв'язку (1865), Всесвітній поштовий союз (1874), Міжнародне бюро мір і ваг (1875) та ін., до початку Першої світової війни 1914-1918 рр. їх було створено близько 20 у якості міжнародних адміністративних союзів [5, с.61].

Як відомо, з-поміж перших власне політичних міжнародних міжурядових організацій була Ліга Націй, яка створена 1919 р., згодом з урахуванням її досвіду організації та діяльності створено аналогічну міжнародну організацію 1945 р. – Організацію Об'єднаних Націй (ООН). Вбачається, що після завершення Другої світової війни вона стала фундаментом системи майбутніх міжнародних організацій універсального, регіонального, транскордонного і наднаціонального масштабів, а також формування і розвитку самостійної галузі сучасного міжнародного права – права міжнародних організацій.

Закономірну позитивну тенденцію у зв'язку з цим варто відзначити і в системі міжнародно-правового регулювання у даному напрямі – йдеться про становлення міжнародної договірної основи за участю цих суб'єктів міжнародного права, поряд з усталеною раніше практикою створення норм міжнародного права виключно за участю держав. Так само потрібно зауважити про появу норм і принципів спеціального міжнародно-правового регулювання за участю міжнародних організацій. Так, існуючі до створення ООН універсальні міжнародні організації уклали спеціальні угоди з ООН про співпрацю – це Міжнародна організація праці (МОП, створена 1919 р.), згадані МСЕ і ВПС, а згодом і Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ, створена 1946 р.), Міжнародна організація цивільної авіації (ІКАО, створена 1947 р.), Міжнародна морська організація (ІМО, створена 1958 р.) та ін.

З часом їх чисельність збільшилась суттєво, проте водночас постали питання не

лише про кількісні показники, але і про якісні, тобто про реальні фактичні результати діяльності, якість та дієвість міжнародно-правового регулювання за участю міжнародних організацій, у т.ч. у системі цих організацій, так само які про співмірність витрачених зусиль і ресурсів на створення і забезпечення діяльності різноманітних міжнародних організацій. На наше переконання, ці питання можуть становить предмет окремих самостійних наукових праць, експертного обговорення національного і світового вимірів.

У цій площині залишається ряд проблем концептуального характеру, що вимагають уваги науковців, українських і зарубіжних дослідників. Зокрема, це проблематика міжнародної правосуб'єктності міжнародних організацій. Відзначимо, що у *доктрині* міжнародного права визнається похідна або функціональна міжнародна правосуб'єктність. Міжнародні міжурядові організації, як вже підкреслювалось, базуються на установчих міжнародних договорах (зазвичай це статут, договір, рідше резолюції інших міжнародних міжурядових організацій), а також на міжнародних договорах, укладених цими організаціями з іншими суб'єктами міжнародного права (зазвичай державами). Тут доречно нагадати Консультативний висновок Міжнародного Суду ООН від 11.04.1949 р. про відшкодування збитків, заподіяних на службі ООН, де ООН було визнано суб'єктом міжнародного права, що дало можливість надалі визнавати такий статус стосовно інших міжнародних міжурядових організацій. Поряд з цим, Суд підкреслив існування у даного виду організацій домислюваних повноважень, що прямо не зафіксовано в установчому договорі, але які необхідні для найбільш ефективного виконання її функцій. [6-7]

У сучасних умовах потребує акцентування проблематика реалізації міжнародної правосуб'єктності міжнародних міжурядових організацій, а саме їх договірної правоздатності, дієздатності та деліктоздатності. На наше переконання, з часу створення таких організацій як ООН, спеціалізовані установи ООН та ін., суттєво змінились пріоритети міжнародно-правового регулювання, їх предметна компетенція, не завжди реакція міжнародних організацій у формі відповідних міжнародних правотворчих ініціатив або рішень обов'язкової юридичної сили є своєчасними та дієвими. Таких питань все ж таки більше, аніж відповідей і рішучих дій з метою якісного та ефективного врегулювання і попередження конфліктів, порушень міжнародного права тощо. Не дивлячись на це, діяльність міжнародних організацій забезпечується системою відповідних гарантій, наприклад, як власне міжнародна міжурядова організація, так і її представники під час виконання службових обов'язків користуються привілеями та імунітетами. Звісно, це передбачає значні витрати, що покладаються переважно на держав-членів конкретних організацій, тому виникає питання доцільності й раціональності використання значних ресурсі, зокрема, при виявлення багаторічної неефективної діяльності міжнародної міжурядової організації. Так само дискусійним і таким, що потребує ґрунтовного вивчення, залишається інститут міжнародної відповідальності міжнародних організацій, їх посадових і службових осіб.

Як бачимо, значне коло завдань постало як перед науковцями юристами-міжнародниками, так і перед самими міжнародними міжурядовими організаціями, що вимагають належних досліджень, аналітично-експертних дискурсів, діяльності робочих або дорадчих груп, комісій тощо.

На жаль, незначним є науковий доробок, присвяченій зазначеній проблематиці, відображений у дисертаційних чи інших монографічних дослідженнях. Наприклад, цікавими є роботи Шпакович О. М. на тему «Вплив актів міжнародних організацій на внутрішні правопорядки держав-членів: теорія і практика» (монографія, 2011), «Розвиток правових механізмів реалізації актів органів міжнародних організацій» (дисертація, 2012), навчальний посібник і серія наукових статей у даному контексті. Важливим вбачається комплексний підхід авторки до вивчення та аналізу проблем права міжнародних організацій, зокрема правової природи актів органів міжнародних організацій як відносно нового аспекту дослідницьких

пошуків у царині міжнародного права. Визначаються міжнародно-правовий та національно-правовий рівні реалізації актів міжнародних організацій та особливості механізму правового регулювання, реалізації таких актів у національних правопорядках держав-членів, а також правового співробітництва України з найбільш авторитетними організаціями, такими як ООН, СОТ, Рада Європи, Європейський Союз, ОБСЄ тощо [8-10]

Також внесок у наукову розробленість даного напряму міжнародно-правових досліджень зробив український учений К.О. Савчук, зокрема, як загальнотеоретичної основи, так і спеціальних досліджень про окремі міжнародні організації та їх правосуб'єктність, проблеми організації та функціонування і т.д. Йдеться про Організацію Північноатлантичного договору (НАТО), ГУАМ, Організацію за демократію та економічний розвиток, а також узагальнення існуючої доктринальної основи вивчення деяких інститутів міжнародного права у працях представників київської школи міжнародного права тощо. Так, актуальними наразі є зроблені висновки на основі аналізу положень Північноатлантичного договору 1949 р. та ряду інших актів НАТО, зокрема критерії та процес набуття членства в цій Організації, процес підготовки держави до членства в Альянсі, який умовно складається з двох етапів: етапу Інтенсифікованого діалогу з НАТО щодо питань членства та відповідних реформ і етапу Плану дій щодо членства в НАТО. [11]

Зрештою, потребують детальнішого вивчення проблемні моменти, з якими зіштовхувались майбутні члени цієї організації, а також при безпосередньому прийнятті рішення державами-членами НАТО про прийняття до їх складу нового члена.

Інший цікавий напрям теоретичних наукових розвідок про міжнародні організації – це організація і діяльність конкретних міжнародних організацій, виявлення і вирішення першочергових проблем, що виникають у процесі їх створення і функціонування, розробки, прийняття і забезпечення реалізації актів цих міжнародних організацій тощо. Наприклад, міжнародні авіаційні організації постали у якості предмету вивчення останніх досліджень О. Григорова, Т. Богдашевського, О. Переверзєвої, Є. Чернія, А. Філіппова та ін. З-поміж іншого акцентується увага учених на різних аспектах діяльності міжнародних організацій цивільної авіації, значенні міжнародних організацій у розробці і регулюванні міжнародно-правових норм з метою безпечного функціонування цивільної авіації, правовому забезпеченні безпеки цивільної авіації в Україні, правовому регулюванні інвестування авіаційних (повітряних) перевезень. Концептуальні підходи з належним всебічним аналізом теоретичних і практичних питань, що стосуються міжнародних авіаційних організацій відображено у роботі «Міжнародно-правові засади регулювання відносин у сфері цивільної авіації: становлення та розвиток» (2020) [12]. Погоджуємось, що існує незначна наукова зацікавленість безпосередньо міжнародними авіаційними організаціями, на відміну від загальнотеоретичних аспектів міжнародних організацій, порядку їх утворення і набуття (позбавлення) членства, структурних особливостей, окремих їх видів, співвідношення міжнародних міжурядових і неурядових організацій, у т.ч. в авіаційній сфері. Автори відзначають, що певні кризові події, як і розвиток сучасних інноваційних технологій, процесів діджиталізації, значно посилюють наукову зацікавленість у цій сфері, відкривають нові наукові горизонти і напрями. [13]

Насамкінець, зазначимо, що серед нагальних і необхідних питань сучасних міжнародних організацій – застосування санкцій, розвиток механізмів санкційної політики та забезпечення їх ефективності, поряд з іншими напрямами і механізмами притягнення до відповідальності за порушення норм і принципів сучасного міжнародного права, заподіяні збитки, у тому числі внаслідок агресії рф проти України. Прикметно, що також у цьому напрямі з'являються наукові праці [14-16], проте важливим є продовження аналогічних досліджень, з урахуванням інтересів Української держави і відновлення міжнародного миру і безпеки, міжнародного правопорядку.

Висновки

На основі вищевикладеного можна підсумувати, що у сучасній науці міжнародного права спостерігаються консолідовані підходи до розуміння природи і сутності міжнародних організацій, насамперед, міжнародних міжурядових організацій, їх визначення, виокремлення характерних ознак та підстав створення, правової природи актів цих організацій тощо. Безумовно, значущою є роль і значення міжнародних міжурядових організацій у якості самостійних суб'єктів сучасного міжнародного права, учасника міжнародно-правових відносин, особливо у процесі врегулювання і попередження конфліктів, вирішення кризових ситуацій, реалізації механізмів санкційної політики, поряд з іншими механізмами притягнення до відповідальності за порушення норм і принципів сучасного міжнародного права, заподіяні збитки, у тому числі внаслідок агресії рф проти України, відновлення міжнародного миру і безпеки, міжнародного правопорядку.

Разом з тим, слід підкреслити певну фрагментарність існуючих наукових здобутків, де неповною мірою аналізуються теоретичні й практичні аспекти діяльності міжнародних організацій. Якщо ООН, НАТО, ІКАО та деяким іншим організаціям приділяється увага, так само як і деяким міжнародним регіональним організація, то важливими і своєчасними можна визначити перспективні напрями подальших наукових досліджень у визначеній сфері, насамперед, ефективність і доцільність функціонування ООН, її системи органів та організацій, з урахуванням визначених цілей і завдань у середині XX ст. і недієвості у попередженні та протидії загрозам міжнародного миру і безпеки; порядку притягнення до міжнародної відповідальності за невиконання або неналежне виконання завдань міжнародної організації, невиконання їх правових актів, невиконання гарантій безпеки і міжнародного правопорядку тощо.

Література

1. Войціховський А.В. Міжнародне право: підручник. Харків, 2020. 544 с.

2. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / [В.В. Мицик, М.В. Буроменський, О.В. Буткевич та ін.]; за ред. В.В. Мицика. Харків : Право, 2019. Т. 1 : Основи теорії. 2019. 416 с.

3. Сироїд Т.Л., Фоміна Л.О. Міжнародне право прав людини: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 564 с.

4. Пронюк Н.В. Сучасне міжнародне право: навч. посібник. К.: КНТ, 2010. 280 с.

5. Енциклопедія міжнародного права : у 3 т. / редкол.: Ю.С. Шемшученко, В.Н. Денисов (співголови) та ін.; Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. Т. 3. М–Я. Київ : Академ періодика, 2019. 992 с.

6. Reparations for Inju ries Suf fered in the Service of the United Nations, Advisory Opinion. ICJR, 1949

7. The Law of International Organisations. Manchester, 2005.

8. Шпакович О.М. Розвиток правових механізмів реалізації актів органів міжнародних організацій: автореф. дис. … докт. юрид. наук за спеціальністю 12.00.11 – міжнародне право. Київ, 2012. 38 с.

9. Shpakovych O.M., Vladyka S.A. Constituent Instruments of International Organizations as a Special Source of the Law of International Organizations. Statute Law Review, 2019, 40(3), pp. 236–248

10. Kaminska N., Shpakovych O., Demydenko V., Vladyka S., Sokh K. Trends in the development of international legal personality: Theoretical analysis | Tendencias en el desarrollo de la personalidad jurídica internacional: Análisis teórico. Opcion, 2018, 34(87-2), pp. 507–520

11. Савчук К., Проценко І. Особливості правового регулювання членства в Організації Північноатлантичного договору. *Часопис Київського університету права*, 2019. №3. С.258-265. https://doi.org/10.36695/2219-5521.3.2019.44

12. Григоров О.М. Міжнародно-правові засади регулювання відносин у сфері цивільної авіації: становлення та розвиток. Одеса: Видав. дім «Гельветика», 2020. 440 с.

13. Богдашевський Т. Доктринальна основа дослідження міжнародних авіаційних організацій. *Європейські перспекти-*

ви. 2024. № 3. С.208-213. DOI: https://doi.org/10.32782/ep.2024.3.30

14. Скрипнюк О. та ін. Формула демократії: «Народ — Конституція — влада». К. : Парламентське видавництво, 2016. 308 с.

15. Нуруллаєв І. С. о. До постановки питання про поняття і зміст санкцій у міжнародному публічному праві. *Юридичний електронний журнал*. 2023. №7. DOI https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-7/116

16. Гдичинський В. Сутнісні характеристики міжнародного правопорядку. *Право UA*.2023. № 3. С.238-244 DOI 10.32782/LAW.UA.2023.3.37

17. Задорожній О.В. Правопорядок міжнародний Українська дипломатична енциклопедія : у 5 т. Х. : Фоліо, 2013. Т. 4. 469 с.

18. Камінська Н.В. Міжнародно-правовий режим контрзаходів у формі передачі Україні російських активів: теоретичні й практичні аспекти. *Право України*. 2024. №3. С. 9-20. DOI: 10.33498/louu-2024-03

CURRENT THEORETICAL ISSUES OF THE ACTIVITIES OF SOME INTERNATIONAL ORGANIZATIONS IN THE CONDITIONS OF MODERN CHALLENGES

The purpose of the article is to analyze the current issues of the activities of some international organizations in the context of modern challenges and threats, in particular, in the context of threats to the violation of the system of international peace and security. This involves solving a number of tasks, namely: revealing the state of doctrinal research of this issue, the evolution of the formation and international legal regulation of the status of international organizations; identification of the main challenges and threats in the conditions of modern international legal development; identifying significant problems related to the organization and functioning of international organizations, such as the United Nations (UN), certain specialized UN agencies - the International Civil Aviation Organization (ICAO), the North Atlantic Treaty Organization (NATO), etc.; substantiation of proposals of a scientific-theoretical and practical nature in relation to the solution of the specified problems.

The methodological basis of the research is based on the achievements of general scientific and special (legal) methodology, which includes, first, a group of methods - dialectical, epistemological, anthropological, praxeological, axiological, comparative legal, formal logical, synergistic, etc.; methodological principles (objectivity, comprehensiveness, systematicity, determinism, historicism, pluralism, etc.) and relevant methodological research approaches (activity, functional, instrumental, integrative, etc.).

On the basis of the research carried out, it was found that in the modern science of international law there are consolidated approaches to understanding the nature and essence of international organizations, first of all, international intergovernmental organizations, their definition, distinguishing the characteristic features and grounds for their creation, the legal nature of the acts of these organizations, etc. The significant role and importance of international intergovernmental organizations as independent subjects of modern international law, a participant in international legal relations, especially in the process of settlement and prevention of conflicts, resolution of crisis situations, implementation of sanctions policy mechanisms, along with other mechanisms of prosecution for violations, was noted norms and principles of modern international law, damages caused, including as a result of Russian aggression against Ukraine, restoration of international peace and security, international law and order. Attention is drawn to some theoretical and practical aspects of the activities of the UN, NATO, ICAO and other international organizations. Necessary and promising directions of further scientific research in the specified field are identified.

Key words: international organization, international intergovernmental organization, law of international organizations, competence, functions, UN, NATO, ICAO, modern threats, founding act, international treaty, doctrine, advisory opinion, acts of international organizations